

2018-10-29

401-3386-2018

Rätts och djurskydd
Carina Burelius
010-2240122

Regeringen Näringsdepartementet

103 33 Stockholm

Yttrande över remiss om betänkandet En utvecklad översiktsplanering (SOU 2018:46)

Remisshandling N 2018/03415/SPN,

Bakgrund

Remissen utreder och lämnar förslag på hur översiktsplaneringen kan utvecklas för att underlätta efterföljande planering. I uppdraget ingår även att utreda förutsättningarna för att ge kommunerna möjlighet att reglera upplåtelseformen, exempelvis genom en bestämmelse i detaljplan. Översiktsplaneutredningen är en av de 22 åtgärder som regeringens bostadspolitiska arbete presenterade 2016.

Länsstyrelsens samlade bedömning

Länsstyrelsen i Blekinge län tillstyrker merparten av de åtgärder som föreslås bla att förslaget medger en effektivisering av lagstiftningen, ett förtydligande av översiktsplaneringens innehåll, och att vägledning föreslås. Länsstyrelsen avstyrker dock att länsstyrelsens granskningsyttrande endast ska innefatta ingripandegrunderna.

Länsstyrelsens synpunkter

Att utveckla översiktsplanering

Länsstyrelsen delar utredningens förslag till att öka översiktsplanens vägledande funktion och se till att planen hålls aktuell samt att det behövs tydliggöras såväl stat som kommuns ställningstagande i yttrande till översiktsplan. Där även ett politiskt engagemang är viktig.

Det finns brister i statens dialog med kommunerna

Länsstyrelsen Blekinge instämmer i att det finns en problematik i att länsstyrelserna blir företrädare för olika sektorer med uppdrag från olika statliga verk som kan ha olika syn på vilka intressen som ska ha företräde. Länsstyrelsen i Blekinge välkomnar ett starkare mandat för den samordnande rollen, att staten ger förtydliganden och vägledning i hur konflikter kan undvikas så att Länsstyrelsen ska kunna samordna på ett bättre sätt och bidra till en regional hållbar tillväxt.

2018-10-29

401-3386-2018

En bindande översiktsplan

Länsstyrelsen instämmer om att det finns goda möjligheter att utveckla det nuvarande systemet för översiktsplanering genom bättre vägledning (Boverket) under lag (digitalisering av LM) och rutiner för att hålla översiktsplanen aktuell. Länsstyrelsen instämmer i förslaget att en översiktsplan inte bör vara bindande, endast vägledande. Länsstyrelsens granskningsyttrande får här anses vara ett viktigt dokument och även ett vägledande dokument.

En kontinuerlig översiktsplanering.

Länsstyrelsen instämmer i att översiktsplanering behöver drivas mer kontinuerligt och att det kräver en kontinuerlig dialog mellan stat och kommun och även ett politiskt engagemang. Tydligare vägledningar, rutiner för tillhandahållande av planeringsunderlag och tydliga gemensamma mål ger bättre vägledning för efterlevande beslut. Att fastlägga ett antal tidpunkter för länsstyrelsens underlag till kommunerna och kommunens planeringsstrategi under mandatperioden är ett bra sätt för att få till en kontinuerlig översiktsplanering.

En aktuell översiktsplan

Länsstyrelsen ställer sig bakom förslaget att i lagstiftningen ställa tydligare krav genom aktualisering av översiktsplanen vart tredje år samt att en planeringsstrategi ska göras av kommunen inom 15 månader efter ordinarie val. Länsstyrelsen ställer sig bakom förslaget att vissa äldre översiktsplaner och fördjupade översiktsplaner bör upphöra att gälla 2004. Länsstyrelsen instämmer i förslaget att även kommunerna kan inspireras till att göra planeringsstrategi för att hålla översiktsplanen aktuell då det inte annars är möjligt att använda standardförfarande. Ett utvidgat förfarande förlänger hela processen vilket kommunerna säkerligen vill undvika.

Översiktsplanens innehåll

Länsstyrelsen ställer sig bakom förslaget att Boverkets förslag till ÖP-modell bör vara utgångspunkten på översiktsplanens innehåll. Länsstyrelsen ser också positivt på att översiktsplaner uppmuntras till att beskriva och ta ställning till relationen mellan olika förhållande och avsedda markanvändning. Länsstyrelsen ställer sig bakom förslaget att redovisning av de allmänna intressena framförallt bör redovisas och anpassas så att kommunerna ges större möjlighet att anpassa innehållet till planeringsuppgiften och utifrån kommunernas skilda behov och förutsättningar.

Länsstyrelsen välkomnar förslaget om att kombinera markanvändningen med vägledning om hur den byggda miljön bör användas, utvecklas och bevaras. För att bidra till efterföljande planering.

Pågående reform- och utredningsarbete av betydelse för Översiktsplanering

Utredning av Sveriges besöksnäring

I betänkandet Ett land att besöka- En samlad politik för hållbar turism och växande besöksnäring (SOU 2017:95) nämns det att utredningen anser att kommunernas översiktsplan bör beakta detta perspektiv. Då detta skulle omfatta en helhetsöversyn anser inte utredningen av en utvecklad översiktsplanering att det ingår i deras uppdrag.

2018-10-29

401-3386-2018

I författningskommentarerna till 3 kap 3 § PBL kan man underförstått utläsa att bland annat turism och friluftsliv ska beaktas. Länsstyrelsen i Blekinge län anser att detta perspektiv bör tydliggöras, under de kategorier som föreslås, i kommentarerna. Besöksnäringen är en av snabbast växande näringarna idag och bör beaktas i översiktsplaneringen.

Statens intressen

Länsstyrelsen ställer sig bakom förslaget att ändra från utställning till granskning av översiktsplanen. Benämningen överensstämmer med länsstyrelsens granskningsyttrande i detaljplan.

Länsstyrelsen delar utredningens förslag till att Boverket bör få i uppdrag att ta fram vägledning för hur regionala och mellankommunala frågor bör hanteras i plan- och bygglagen. Länsstyrelsen tillstyrker även att Boverket bör få i uppdrag att ta fram vägledning för hur statliga myndigheter bör samverka för att se över vilka myndigheter länsstyrelsen ska samråda med i processen.

Länsstyrelsen ställer sig positiv till att resurser avsätts till lantmäteriet för att utöver digitalisering av detaljplaner, även digitalisera översiktsplaner.

Länsstyrelsen instämmer i utredningens bedömning om att möjligheten att i översiktsplanen peka ut områden för tätortsutveckling i strandnära lägen bör utredas. Länsstyrelsen anser att detta skulle kunna underlätta både för kommunen och länsstyrelsen i efterföljande detaljplanering, samtidigt som det skulle kunna innebära bättre möjligheter att bevaka att strandskyddets syften tillgodoses i och omkring tätorter. Länsstyrelsen tillstyrker förslaget att även strandskyddsbestämmelserna i övrigt ska uppmärksammas i översiktsplaneprocessen och utgöra en ingripandegrund för länsstyrelsen. Länsstyrelsen i Blekinge har sedan tidigare uppmärksammat kommunerna i yttrande över översiktsplanerna att bevaka strandskyddet. Länsstyrelsen har härmed getts möjlighet att i ett tidigt skede lämna synpunkter om eventuella konflikter utifrån kommunernas planering inom strandskyddsområde. En viktig fråga ur ett regionalt tillväxtperspektiv är hur vi ska kunna öka attraktiviteten i att bygga på landsbygden (LIS-områden).

Länsstyrelsen avstyrker förslaget att länsstyrelsens granskningsyttrande enbart ska förhålla sig till ingripandegrunderna. Länsstyrelsen i Blekinge eftersträvar redan idag att begränsa granskningsyttrandet till ingripandegrunderna. Länsstyrelsen som myndighet har en skyldighet att upplysa kommunen om andra lagstiftningar som kan vara relevanta för att översiktsplanens intentioner ska kunna möjliggöras.

Länsstyrelsen ställer sig positiv till att förslaget anger att en markanvändningskarta som visar kommunens uppfattning om hur de allmänna intressena enligt 2 kap PBL tillgodoses ska tillföras handlingarna till översiktsplanen. Länsstyrelsen ser en koppling mellan detta stycke och ingripandegrunderna.

Länsstyrelsen ställer sig positiv till att en redogörelse för grunddragen om mark- och vattenanvändningen tydliggörs genom att indela grunddragen i 6 områden.

Länsstyrelsen instämmer i utredningens bedömning vad gäller behovet av ekonomiska resurser till länsstyrelserna, bland annat för att utredningens förslag om en utvecklad översiktsplanering ska få genomslag på ett bra sätt. Detta kommer även att behövas på kommunerna.

Länsstyrelsen välkomnar en översyn av bestämmelserna om riksintressen i 4 kap. MB.

2018-10-29

401-3386-2018

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsråd Helena Morgonsköld med planarkitekt Carina Burelius som föredragande. I ärendet har deltagit miljöhandläggare Anna Antonsson, avdelningschef Doris Larsson Rätts och djurskydd och avdelningschef för Regional tillväxt Lena Stävmo

Så här hanterar vi dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.